

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/140311,78-rocznica-likwidacji-krakowskiego-getta.html>
26.04.2024, 15:52

78. rocznica likwidacji krakowskiego getta

13 i 14 marca 2021 r. przypada 78. rocznica likwidacji przez Niemców getta w Krakowie. Z powodu pandemii koronawirusa już drugi raz z rzędu odwołano tradycyjny Marsz Pamięci poświęcony krakowskiej społeczności Żydów. 12 marca, w przeddzień rocznicy, odbyły się kameralne uroczystości z udziałem wiceprezesa IPN.

W uroczystościach upamiętniających 78. rocznicę likwidacji krakowskiego getta udział wzięli m.in. przewodniczący Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie Tadeusz Jakubowicz, prezydent Krakowa prof. Jacek Majchrowski i dyrektor Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie Janusz Makuch. IPN reprezentowali wiceprezes dr Mateusz Szpytma i dyrektor krakowskiego oddziału dr hab. Filip Musiał.

Zebrani złożyli kwiaty i zapalili znicze pod tablicą upamiętniającą konspiracyjną siedzibę Żydowskiej Organizacji Bojowej przy pl. Bohaterów Getta oraz na sąsiedniej ul. Lwowskiej pod tablicą pamięci umieszczoną na fragmencie zachowanego muru getta. Kwiaty złożono także na terenie dawnego niemieckiego obozu KL Płaszów, pod tablicą upamiętniającą węgierskie Żydówki, które przeszły przez krakowski obóz w drodze do komór gazowych Auschwitz-Birkenau oraz pod głazem upamiętniającym Żydów zamordowanych w Płaszowie. Hebrajskie modlitwy za ofiary Holokaustu zmówił Kuba Lewinger, administrator krakowskich synagog.

Niemcy utworzyli krakowskie getto 3 marca 1941 r. Zamknęli w nim około 20 tys. polskich Żydów. W trakcie zbrodniczej operacji „Reinhardt” w 1942 r. w krakowskim getcie zamordowano około tysiąca osób, a do obozu zagłady w Bełżcu wywieziono 14 tys. Okupanci zlikwidowali w Krakowie getto w dniach 13-14 marca 1943 r. Akcją kierował niemiecki zbrodniarz Wilhelm Haase. 8 tys. Żydów zapędzono do obozu w Płaszowie, około 3 tys. wysłano do KL Auschwitz. Liczba ofiar zabitych na terenie getta mogła sięgnąć nawet 2,5 tys.

Pierwsze Marsze Pamięci w krakowskim Podgórzu odbywały się w latach 80. XX wieku. Od lat 90. stały się jedynym z cyklicznych wydarzeń upamiętniającym zagładę krakowskich Żydów podczas II wojny światowej. Na pl. Bohaterów Getta (dawnym Małym Rynku Podgórze, po połączeniu z Krakowem przemianowanym na pl. Zgody, a przez niemieckich okupantów nazwanym Umschlagplatzem) stoi dziś 70 różnej wielkości krzesel-rzeźb z metalu, upamiętniających ofiary Holokaustu. Nawiązują do porzuconych mebli, pozostałych na placu podczas likwidacji getta.